

7 ปีในนาถุ่ 1,200 ปีในประวัติศาสตร์

‘เรือโบราณพบนมสุรินทร์’

กรมศิลปภัถึงเวลา ‘เอาจริง’

7 ปีในนาถุ้ง 1,200 ปีในประวัติ

‘เรือโบราณพนมสุรินทร์’

กรมศิลปากรเปิดงานเวลา ‘เอาใจ’

นิทรรศการเกี่ยวกับแหล่งเรือโบราณพนมสุรินทร์ จัดตั้งในพื้นที่เพื่อให้ความรู้

ประชาชน

www.facebook.com/ScoopMati

หาไปนานจนเกือบลืมแต่ก็ลืมไม่ได้ สำหรับแหล่งเรือโบราณ “พนมสุรินทร์” อายุราว 1,200 ปี ซึ่งถูกค้นพบกลางนาถุ้งของนายสุรินทร์ และนางพนม ศรีดีงาม ใน ต.พันท้ายนรสิงห์ อ.เมือง จ.สมุทรสาคร ตั้งแต่ พ.ศ.2556 นำไปสู่การดำเนินงานทางโบราณคดีตามหลักวิชาการ กระทั่งจัดนิทรรศการ งานเสวนา และตีพิมพ์หนังสือเพื่อเผยแพร่ความรู้สู่สาธารณะ ทว่า ต่อมาเจียบหาย จวบจน **ประทีป เพ็งตะโก** ขึ้นนั่งเก้าอี้อธิบดีกรมศิลปากรคนใหม่ โครงการขุดค้นแหล่งสำคัญทางประวัติศาสตร์ร่วมสมัยทวารวดี เมื่อกว่าพันปีมาแล้วจึงกลับมาเดินหน้าอีกครั้ง โดยเริ่มต้นตั้งแต่วันที่ 5 พฤษภาคมที่ผ่านมา

ล่าสุด เมื่อไม่กี่วันมานี้ สำนักศิลปากรที่ 1 ราชบุรี ผู้รับผิดชอบหลัก เปิดเผยความคืบหน้าว่าพบ “ชิ้นส่วนไม้” จำนวนหนึ่ง ขณะขุดค้นหลุมตรวจสอบทางด้านทิศใต้ของตัวเรือซึ่งคาดว่าเป็นส่วนหัวเรือ นักโบราณคดีได้บันทึกตำแหน่งที่พบและเก็บข้อมูลอย่างละเอียด

เพียงเท่านั้นก็กลายเป็นข่าวที่คนไทยโดยเฉพาะผู้สนใจประวัติศาสตร์ ร่วมกันติดตาม เช่นเดียวกับเมื่อ พ.ศ.2557 ซึ่งเคยเป็นที่ฮือฮาเกี่ยวกับโบราณวัตถุแปลกตาอันนำมาซึ่งข้อสันนิษฐานต่างๆ ที่น่าสนใจยิ่งไม่ว่าจะเป็นเครื่องถ้วยแบบ “ตอริโด จาร์” อักษรจารึก จนถึงผลหมาก

พบกลุ่มไม้จากการดำเนินงานครั้งล่าสุด หลังโครงการสะดุดมานานหลายปี โดยก่อนหน้าเคยพบโครงกระดูกมนุษย์โบราณ อายุราว 1,200 ปีมาแล้ว ร่วมสมัยกับเรือเบ็ดเตล็ด ซึ่งพบในอินโดนีเซีย ตรงกับยุคทวารวดี

บุกเบิกที่มีการทำงานในแนวนี้ ระบ...
ที่ทำจากไม้และโบราณวัตถุอื่นแ...
ปกติ การแก้ปัญหาคือ ค่อยๆ ปรับ...
ให้แน่นตลอดเวลา ถ้ามีการดำเนิ...
พอดำเนินงานเสร็จ ก็ปล่อยน้ำให้...
นักโบราณคดีท่านนี้ยังบอกถึ...
แหล่งนี้ว่า โบราณวัตถุที่พบบริเวณ...
อีกประเภทหนึ่งที่ไม่ค่อยได้พบจา...
พิเศษ คือต่อเรือโดยใช้เชือก...
นี้ยังพบอินทรียั้วตูดเป็นจำนวน...
ต่างๆ อีกด้วย

เมื่อกว่าพันปีมาแล้วจึงกลับมาเดินหน้าอีกครั้ง โดยเริ่มต้นตั้งแต่วันที่ 5 พฤษภาคมที่ผ่านมา

ล่าสุด เมื่อไม่กี่วันมานี้ สำนักศิลปากรที่ 1 ราชบุรี ผู้รับผิดชอบหลัก เปิดเผยความคืบหน้าว่าพบ “ชิ้นส่วนไม้” จำนวนหนึ่ง ขณะขุดค้นหลุมตรวจสอยทางด้านทิศใต้ของตัวเรือซึ่งคาดว่าเป็นส่วนหัวเรือ นักโบราณคดีได้บันทึกตำแหน่งที่พบและเก็บข้อมูลอย่างละเอียด

เพียงเท่านี้ก็กลายเป็นข่าวที่คนไทยโดยเฉพาะผู้สนใจประวัติศาสตร์ร่วมกันติดตาม เช่นเดียวกับเมื่อ พ.ศ.2557 ซึ่งเคยเป็นที่ฮือฮากับโบราณวัตถุแปลกตาอันนำมาซึ่งข้อสันนิษฐานต่างๆ ที่น่าสนใจยิ่งไม่ว่าจะเป็นเครื่องถ้วยแบบ “คอริโด จาร์” อักษรจารึก จนถึงผลหมากรากไม้ที่หลงเหลือตกค้างโดยรอบ ที่สำคัญคือร่องรอยการเย็บเรือแบบ “อาหรับ” โดยนับเป็นเรือในเทคนิคนี้ที่ยังอยู่ในสภาพสมบูรณ์ที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ประทีป เพ็งตะโก อธิบดีกรมศิลปากร ให้สัมภาษณ์ “มติชน” ตั้งแต่ต้นเดือนพฤษภาคม ถึงแผนงานขุดค้นแหล่งเรือโบราณพนมสุรินทร์ว่า เบื้องต้นมีการทำเชือก หรือคันดินกันน้ำสำหรับควบคุมน้ำ เพื่อให้สามารถทำงานวิชาการโบราณคดีต่อไป เพราะพื้นที่โดยรอบเป็นนาทุ่ง จากนั้นจึงมีการขุดเพิ่ม นอกจากนี้ หากพบโบราณวัตถุจะทำการอนุรักษ์ควบคู่กันไป

“เรื่องสำคัญคือการทำงานวิชาการและงานอนุรักษ์โบราณวัตถุที่ต้องใส่ใจเป็นพิเศษ เพราะแช่อยู่ในน้ำกร่อย น้ำเค็ม เมื่อได้หลักฐานทั้งหมดแล้วจะต้องประเมินอีกครั้งหนึ่ง ต้องนำขึ้นมานุรักษ์ ดูแลอย่างใกล้ชิด ไมเช่นนั้นจะเสื่อมสลายหมด ทั้งอินทรียัตถุและโบราณวัตถุชิ้นเล็กชิ้นน้อย”

แน่นอนว่าโครงการนี้ขาดผู้เชี่ยวชาญอย่างอดีตผู้อำนวยการกองโบราณคดีได้นำ นาม เอิบเปรม วัชรางกูร ไม่ได้ โดยครั้งนี้เจ้าตัวได้รับเชิญมาเป็นปรึกษาโครงการ

เอิบเปรม บอกว่า เรื่องการขุดค้นไม่น่าห่วง แต่ที่ห่วงคือ “การอนุรักษ์” ซึ่งไม่ใช่้งานง่าย เพราะหากนำขึ้นมาโดยไม่เตรียมการโบราณวัตถุที่แช่น้ำมานานย่อมเสี่ยงพังทลายโดยไม่ต้องสงสัย

“ในส่วนงานโบราณคดีไม่ค่อยเป็นห่วง แต่สิ่งที่ห่วงคือ เมื่อขุดตัวเรือขึ้นมาแล้วจะอย่างไรต่อ ของที่ขุดได้ต้องเตรียมแล็บไว้รอ ซึ่งนักวิทยาศาสตร์กลุ่มวิทยาศาสตร์เพื่อการอนุรักษ์ สำนักพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กรมศิลปากร กำลังเตรียมการ และเป็นผู้กำหนดความร่วมมือกันหรือไม่พร้อม ก็ยังนำของขึ้นมาไม่ได้”

ปริยานุช จุมพรม นักโบราณคดีชำนาญการ สำนักศิลปากรที่ 1 ราชบุรี หัวหน้าทีมขุดค้น ขยาย “ความยาก” ของโครงการนี้ว่า นี่คือพื้นที่พิเศษ ไม่ได้อยู่บนบก ในทะเล หรือแม่น้ำอย่างที่เคยเจอมา แต่อยู่ในนาทุ่ง ซึ่งเป็นดินเลนหรือโคลน ทำให้ยากกว่าพื้นที่อื่น อย่างที่เคยเห็นกันมา

“นี่คือโบราณคดีในพื้นที่ชุ่มน้ำ ซึ่งซึ่งในไทยยังไม่ค่อยคุ้นเคย เราไม่ค่อยมีนักโบราณคดีที่มีความสามารถด้านนี้สักเท่าไร เป็นแหล่ง

ลักษณะชั้นดินเบื้องต้นจากหลุม ซึ่งภาพรวมดำเนินงานขุดตรวจ สอยเสร็จสิ้นราว 80%

สภาพหลุมซึ่งขุดลึกจากผิวดินราว 2 เมตรในทิศทางที่นักโบราณคดีคาดว่า เป็นฝั่งหัวเรือซึ่งสร้างด้วยไม้ทองถิ่น ได้แก่ ตะเคียน ยางนา รวมถึงเส้นใยพืชตระกูลปาล์ม แต่ใช้เทคนิคการต่อแบบอาหรับ ซึ่งเป็นการ ‘เย็บ’ ชิ้นส่วนเข้าด้วยกัน

นักโบราณคดีวัดขนาดและจดบันทึกขนาดไม้เสากระโดงเรือและกระดูกเรือที่ขุดพบเมื่อ พ.ศ.2556 อย่างแม่นยำอีกครั้ง โดยก่อนหน้านี้มีการคำนวณจากไม้ทับกระดูกสันนิษฐานว่าลำเรือกว้าง 8 เมตร ยาวประมาณ 28 เมตร

ชิ้นส่วนไม้บริเวณทางผนักหลุมขุดด้านทิศตะวันออก

บันทึกตำแหน่งไม้ที่พบ และเก็บบันทึกข้อมูลโดยละเอียด

ที่ทำจากไม้และโบราณวัตถุอื่นแต่ปกติ การแก้ปัญหาคือ ค่อยๆ ปรับให้แช่น้ำตลอดเวลา ถ้ามีการดำเนินการดำเนินงานเสร็จ ก็ปล่อยน้ำให้

นักโบราณคดีท่านนี้ยังบอกอีกแห่งที่ว่า โบราณวัตถุที่พบบริเวณอีกประเภทหนึ่งที่ไม่ค่อยได้พบจากพิเศษ คือต่อเรือโดยการเชื่อมกันนี้ยังพบอินทรียัตถุเป็นจำนวนมากต่างๆ อีกด้วย

“มีโบราณวัตถุที่มาจากหลุมตะวันออกกลาง เครื่องถ้วยจีน ภาชนะกลางของไทย และของป่าหลายอย่างในบริเวณภาคกลางของไทย โดยจากการแวะพักแถวเวียตนาม ลาว ค่อยมีการพูดถึงสักเท่าไร เนื้อหาที่อาจบอกถึงการติดต่อของคนในจากข้อมูลที่ผ่านมา พบแต่รูปปั้นระหว่างพื้นที่ภาคกลางของไทยกับ

การกล่าวถึงในพงศาวดาร บันทึกที่พบในอายุร่วมสมัยที่มีการบันทึก

อีกคำถามที่ไม่ถามไม่ได้ ไม่ได้อื่นใดในแหล่งโบราณคดีนี้ หาก

“แผนงาน” ในระยะใกล้และไกล

แต่เบรกรอย่างที่เคยเป็นมาหรือ

ปริยานุช บอกว่า การดำเนินงานขุดค้นทางทิศใต้คือฝั่งหัวของตัวเรือและโบราณวัตถุ ภา

สาธารณูปโภคและด้านกายภาพ

ล้อมรอบพื้นที่ 4 ไร่ เพื่อป้องกัน

หลายปีที่ผ่านมาอันเป็นเหตุให้ไม่

จะปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก

สนาม และอนุรักษ์ทางวิทยาศาสตร์

ถัดจากนั้น ยังมีแผนระหว่าง พ

จะขุดศึกษาในพื้นที่ทางทิศเหนือ

“จากที่เคยดำเนินงานมาจะพบ

องค์ประกอบของเรือกระจายตัวอยู่

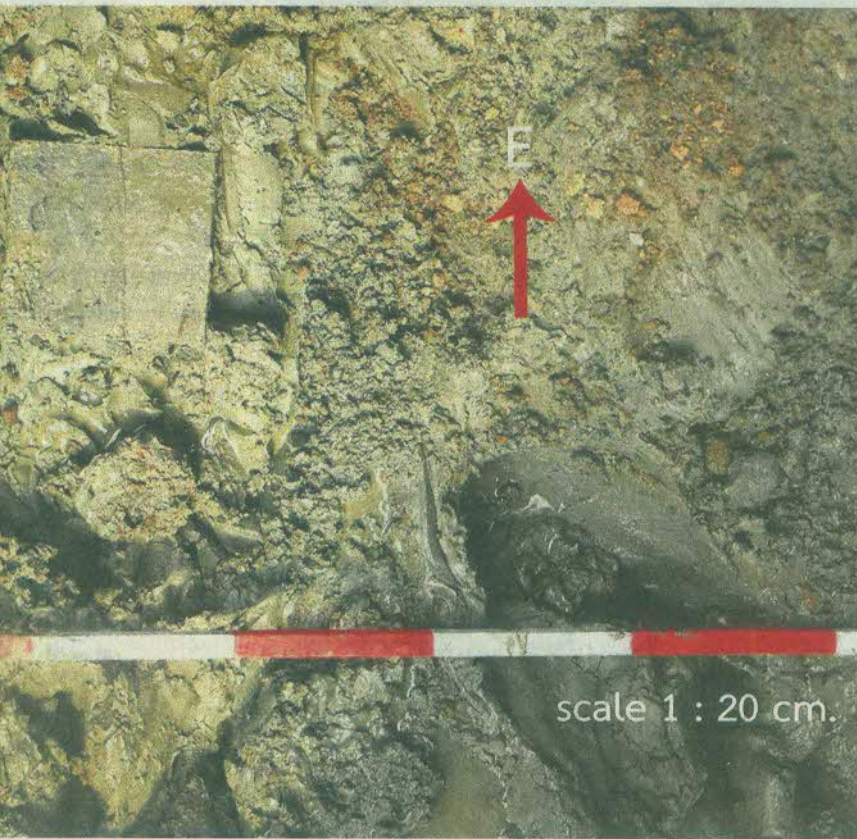
ได้มากขึ้นมา เพราะตอนนั้นยังมี

แต่ปัจจุบันมีการวางแผน เตรียม

รับมือและดำเนินงานไปพร้อมกัน

ค้นในตัวเรือ และจะพยายามให้

0 ปีในประวัติศาสตร์ ‘พนมสุรินทร์’ ‘เอาจริง’

การสะสมมานานหลายปี โดยก่อนหน้าเคยพบโพรงตอริบโด เครื่องถ้วย และพืชหลายชนิด กำหนด
เบ็ดเตล็ด ซึ่งพบในอินโดนีเซีย ตรงกับยุคทวารวดี

บุกเบิกที่มีการทำงานในแนวนี้ ระหว่างชุดค้น เราไม่สามารถให้ตัวเรือ
ที่ทำจากไม้และโบราณวัตถุอื่นแห้งได้ เพราะจะเสื่อมสลายได้เร็วกว่า
ปกติ การแก้ปัญหาคือ ค่อยๆ ปรับ ค่อยๆ แก่ อย่างเบื่องต้น ส่วนใหญ่
ให้แช่น้ำตลอดเวลา ถ้ามีการดำเนินงาน จะพ้นสเปรย์น้ำให้ความชุ่มชื้น
พอดำเนินงานเสร็จ ก็ปล่อยน้ำให้กลับไปท่วมเหมือนเดิม”

นักโบราณคดีท่านนี้ยังบอกถึงความสำคัญของหลักฐานที่พบใน
แหล่งนี้ว่า โบราณวัตถุที่พบบริเวณแหล่งเรือพนมสุรินทร์ เป็นหลักฐาน
อีกประเภทหนึ่งที่ไม่ค่อยได้พบจากแหล่งเรือจม เพราะที่นี่มีลักษณะ
พิเศษ คือต่อเรือโดยใช้เชือกเย็บร้อยตัวเรือเข้าด้วยกัน นอกจากนี้
นี่ยังพบอินทรีวัตถุเป็นจำนวนมาก รวมถึงเครื่องถ้วยจากดินแดน

การดำเนินงานทางโบราณคดี เมื่อ พ.ศ.2557

เปิดใหม่ไลน์ 7 ปี พบเรือ‘พนมสุรินทร์’

-กันยายน 2556 สำนักศิลปากรที่ 1 ราชบุรี รับแจ้งการพบชิ้น
ส่วนเรือโบราณที่นาทุ่งของนายสุรินทร์ และนางพนม ศรีติงาม ใน
ตำบลพันท้ายนรสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร มีการดำเนิน
งานเบื้องต้นเพื่อรักษาสภาพแหล่ง และอนุรักษ์โบราณวัตถุที่พบ

-พฤษภาคม 2557 กรมศิลปากรจัดเสวนาประชาคม เรื่อง
‘เรือโบราณพนมสุรินทร์’ เนื่องในวันอนุรักษ์มรดกไทย โดย เอก
สิห์มาตย์ อธิบดีกรมศิลปากรในขณะนั้น นำลงพื้นที่ด้วยตนเอง

-พฤษภาคม 2560 ดุสิต ทูมมากรณ์ หัวหน้ากลุ่มโบราณคดี
สำนักศิลปากรที่ 1 ราชบุรีในขณะนั้น เผยแผนบูรณะเรือพนม
สุรินทร์ หลังชาวบ้านร้องเรียนผ่านสื่อว่าถูกปล่อยทิ้ง โดยระบุว่าตั้ง
งบประมาณรวม 29 ล้าน เตรียมดำเนินงานในปี 2562-2564 แต่
สุดท้ายยังไม่มีเงินหน้า

-สิงหาคม 2560 กรมศิลปฯเผยแพร่หนังสือ “แหล่งเรือโบราณ
พนม-สุรินทร์”

-มิถุนายน 2561 นิทรรศการพิเศษ จากบ้านสุเมือง : รัฐแรกเริ่ม
บนแผ่นดินไทย พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนคร จัดแสดงโบราณ
วัตถุและข้อมูลจากแหล่งเรือพนมสุรินทร์

-มิถุนายน 2562 อนันต์ ชูโชติ อธิบดีกรมศิลปากรในขณะนั้น
พร้อมด้วย ดร.กึก เลวาน่า ริชาร์ด นักอนุรักษ์ แผนกโบราณคดีทาง
ทะเล และแผนอนุรักษ์โบราณวัตถุ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเวียง
ออสเตอร์เลีย ร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่างไทย-
ออสเตอร์เลีย ด้านการวิจัย การขุดค้น การอนุรักษ์ และการจัดการ
แหล่งเรือจมพนม-สุรินทร์ และแหล่งเรือจมอื่นๆ ในประเทศไทย

-มีนาคม 2563 ศาสตราจารย์ ดร.สุจิตต์ วิชาญศิริ สำนักศิลปากรที่ 1 ราชบุรี
ตรวจเยี่ยมพื้นที่และร่วมพูดคุยกับนางพนม และนายสุรินทร์ ศรีติง
าม เจ้าของพื้นที่บ่อเลี้ยงกุ้งรอบบริเวณแหล่งเรือโบราณ เพื่อเจรจาหา
แนวทางการจัดตั้งศูนย์อนุรักษ์เรือโบราณและจัดแสดงนิทรรศการ
เส้นทางการค้าทางทะเล

-เมษายน 2563 ปรียานุช จุฬพรม นักโบราณคดีชำนาญการ

ภาพด้านหน้าของขุดตรวจ

ภาพที่นักโบราณคดีคาดคะเนดิน ยางนา รวมถึงพบอาหรับ ซึ่งเป็นการ

จะโค้งเรือและกระดุกเรือก่อนหน้ามีการคำนวณยาวประมาณ 28 เมตร

ที่ตำแหน่งไม้ที่พบ และเก็บบันทึกข้อมูลโดยละเอียด

ที่ทำจากไม้และโบราณวัตถุอื่นไม่ได้ เพราะจะเสื่อมสลายเร็วมาก ปกติ การแก้ปัญหาคือ ค่อยๆ ปรับ ค่อยๆ แก้ อย่างเบื้องต้น ส่วนใหญ่ให้เข้าน้ำตลอดเวลา ถ้ามีการดำเนินงาน จะพบสเปรย์น้ำให้ความชุ่มชื้นพอดำเนินงานเสร็จ ก็ปล่อยน้ำให้กลับไปท่วมเหมือนเดิม"

นักโบราณคดีท่านนี้ยังบอกถึงความสำคัญของหลักฐานที่พบในแหล่งนี้ว่า โบราณวัตถุที่พบบริเวณแหล่งเรือพนมสุรินทร์ เป็นหลักฐานอีกประเภทหนึ่งที่ไม่ค่อยได้พบจากแหล่งเรือจม เพราะที่นี่มีลักษณะพิเศษ คือต่อเรือโดยใช้เชือกเย็บร้อยตัวเรือเข้าด้วยกัน นอกจากนี้ยังพบอินทรีวิฑูเป็นจำนวนมาก รวมถึงเครื่องถ้วยจากดินแดนต่างๆ อีกด้วย

"มีโบราณวัตถุที่มาจากหลายพื้นที่ ทั้งตอร์ปิโด จาร์ จากตะวันออกกลาง เครื่องถ้วยจีน ภาชนะมีสันที่เป็นภาชนะพื้นถิ่นในภาคกลางของไทย และของป่าหลายอย่าง แสดงว่ามีการเข้ามาเอาของป่าในบริเวณภาคกลางของไทย โดยส่วนใหญ่จากบันทึกของจีน จะพูดถึงการแวะพักแถวเวียดนาม ลาว ชัมโปแถวไชยา สุราษฎร์ แถวนี้น่าจะมีการพูดถึงถึงสักเท่าไร นี่อาจจะเป็นหลักฐานสำคัญอีกประเภทหนึ่ง ที่อาจบอกถึงการติดต่อของคนในภูมิภาคนี้โดยใช้เรือเป็นพาหนะ ซึ่งจากข้อมูลที่ผ่านมา พบแต่รูปปั้นประดับศาสนสถาน ที่แสดงการติดต่อระหว่างพื้นที่ภาคกลางของไทยกับภูมิภาคอื่น แต่ไม่เคยพบพาหนะที่มีการกล่าวถึงในพงศาวดาร บันทึกของจีน อาหรับ นี่ถือเป็นเรือลำแรก ที่พบในอายุร่วมสมัยที่มีการบันทึกไว้"

อีกคำถามที่ไม่ถามไม่ได้ ไม่ใช่ประเด็นความสำคัญหรือหลักฐานอื่นใดในแหล่งโบราณคดีนี้ หากแต่เป็นการดำเนินงานนับจากนี้ ว่ามี "แผนงาน" ในระยะใกล้และไกลอย่างไรบ้าง มีแนว "สะดุด" หยุด และเบรกรอยที่เคยเป็นมาหรือไม่

ปริญญ์ บอกว่า การดำเนินงานภายใต้งบประมาณปี 2563 นี้เริ่มต้นด้วยงานขุดค้นทางทิศใต้คือฝั่งหัวเรือ เพื่อดูขอบเขตการกระจายตัวของตัวเรือและโบราณวัตถุ หลังจากเสร็จแล้วจะมีการจัดการด้านสาธารณูปโภคและด้านกายภาพของแหล่งเรือ คือการก่อสร้างเขื่อนล้อมรอบพื้นที่ 4 ไร่ เพื่อป้องกันปัญหาน้ำท่วมในอนาคตเหมือนในรอบหลายปีที่ผ่านมาอันเป็นเหตุให้ไม่สามารถดำเนินงานใดๆ ได้ ต่อจากนั้นจะปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก คือ อาคารสำหรับใช้ปฏิบัติการภาคสนาม และอนุรักษ์ทางวิทยาศาสตร์เบื้องต้น

ถัดจากนั้น ยังมีแผนระหว่าง พ.ศ.2564-2566 โดยในปีหน้า คาดว่า จะขุดศึกษาในพื้นที่ทางทิศเหนือของเรือ โดยมีการอนุรักษ์ไปพร้อมๆ กัน "จากที่เคยดำเนินงานมาจะพบว่าตรงนั้นพบโบราณวัตถุและชิ้นส่วนองค์ประกอบของเรือกระจายตัวอย่างหนาแน่น โบราณวัตถุบางชิ้นยังไม่ได้นำขึ้นมา เพราะตอนนั้นยังมีปัญหาเรื่องการอนุรักษ์ทางวิทยาศาสตร์ แต่ปัจจุบันมีการวางแผน เตรียมความพร้อมเรื่องการอนุรักษ์ให้สามารถรับมือและดำเนินงานไปพร้อมกันได้ โดยในปี 2564 หรือ 2565 จะขุดค้นในตัวเรือ และจะพยายามให้แล้วเสร็จใน 2-3 ปีตามแผนที่วางไว้"

ออสเตรเลีย ร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่างไทย-ออสเตรเลีย ด้านการวิจัย การขุดค้น การอนุรักษ์ และการจัดการแหล่งเรือจมพนม-สุรินทร์ และแหล่งเรือจมอื่นๆ ในประเทศไทย

-มีนาคม 2563 ศาสตราจารย์ ดร.สุจิตต์ ปาการที่ 1 ราชบุรี ตรวจเยี่ยมพื้นที่และร่วมพูดคุยกับนางพนม และนายสุรินทร์ ศรีงามดี เจ้าของพื้นที่บ่อเลี้ยงกุ้งรอบบริเวณแหล่งเรือโบราณ เพื่อเจรจาหาแนวทางการจัดตั้งศูนย์อนุรักษ์เรือโบราณและจัดแสดงนิทรรศการเส้นทางการค้าทางทะเล

-เมษายน 2563 ปริญญ์ จุมพรม นักโบราณคดีชำนาญการ สำนักศิลปากรที่ 1 ราชบุรี และทีมงาน เตรียมการขุดตรวจทางโบราณคดี บริเวณด้านทิศใต้ของแหล่งเรือโบราณพนมสุรินทร์

-พฤษภาคม 2563 ประทีป เพ็งตะโก อธิบดีกรมศิลปากรคนปัจจุบัน ให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนยืนยันเดินหน้าโครงการดำเนินงานทางโบราณคดีที่แหล่งเรือโบราณพนมสุรินทร์ โดยเริ่มดำเนินการขุดค้นทางโบราณคดีพร้อมวางแผนงานถึง พ.ศ.2566

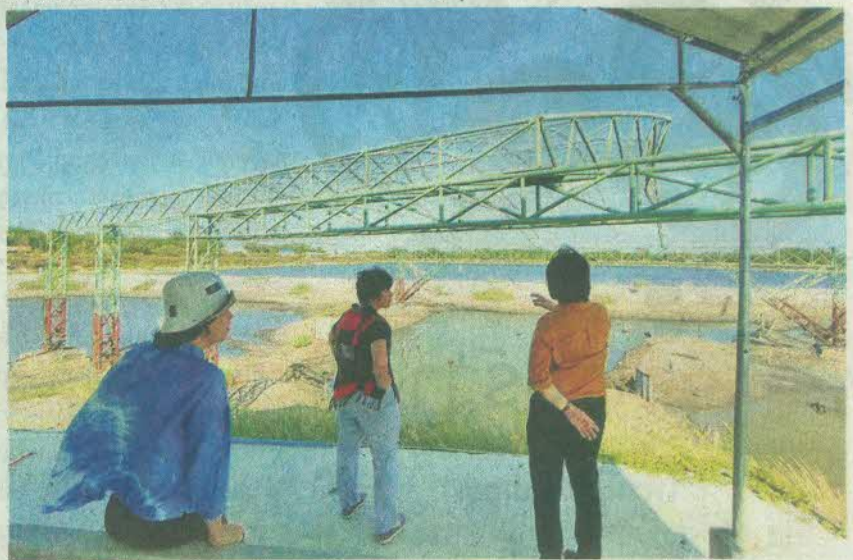
ไททรงตอร์ปิโด พบจากแหล่งเรือพนมสุรินทร์ จัดแสดงในนิทรรศการที่พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนคร เมื่อ พ.ศ.2561

ปิดท้ายด้วยประเด็นความคาดหวังในการพบโบราณวัตถุ "ชิ้นพิเศษ" ที่นักโบราณคดีอยากเจอ

"หลักฐานที่คาดว่าถ้าพบในเรือแล้วจะทำให้ข้อมูล ข้อสันนิษฐานชัดเจนมากขึ้น คือถ้าเจอเหรียญที่บอกอายุสมัยและผู้สร้าง ไม่ว่าจะเป็นเหรียญจากจีน หรืออาหรับ ก็จะเป็นหลักฐานสำคัญที่อาจช่วยบอกอายุที่ชัดเจน ช่วยเติมเต็มข้อมูลที่นอกจากอายุทางการเปรียบเทียบรูปแบบโบราณวัตถุและทางวิทยาศาสตร์ที่เคยส่งตรวจ นี่อาจจะเป็นอีกข้อมูลหนึ่งที่มาช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือ"

นี่คือความคืบหน้าล่าสุดในรอบหลายปีที่ต้องจ้องปากหลุมแบบไม่กะพริบตา

พันธุ์ทิพย์ธีระเนตร

สภาพพื้นที่ก่อนดำเนินงานทางโบราณคดี ซึ่งศาสตราจารย์ ดร.สุจิตต์ ปาการที่ 1 ราชบุรี ลงตรวจสอบ